Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Bestuurlijke boete

als bijzonder punitief instrument

Vide Jaarcongres | 15 juni 2012

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Inspectie SZW

‘werkt samen aan eerlijk, gezond en veilig werk en aan bestaanszekerheid voor iedereen.’

Vide Jaarcongres | 15 juni 2012

Wetten

- Wet arbeid vreemdelingen (Wav)
- Arbeidsomstandighedenwet (Arbo)
- Wet minimumloon en –vakantiebijslag (Wml)
- Arbeidstijdenwet (Atw)
- Warenwet (WaW)
- Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi)

Scheiding in de wetten voor de benodigde objectiviteit en ter voorkoming van willekeur tussen:
- degene die de overtreding constateert (toezichthouder)
- degene die de boete oplegt (boeteoplegger)

Boete, dwangsom en bestuursdwang

- Boete: een punitieve sanctie (art. 6 EVRM)
  - Aan strafrecht gelijkwaardige rechtsbescherming burger

- Last onder dwangsom: een reparatoire sanctie

- Bestuursdwang: preventieve stillegging per 1-1-2013,
  reparatoire sanctie

- Beschikking in de zin van de Awb:
  - Vergaren nodige kennis omtrent relevante feiten
  - Leveren van overtuigend bewijs
  - Deugdelijke motivering
  - Juiste feitelijke grondslag

Toetsing (1)

- Is overtreding toerekenbaar?
  - Richt de norm zich tot overtreder; (rechts)persoon (normadressaat);
  - Zijn de bestanddelen van de overtreding vervuld.

- Zijn er schulduitsluitingsgronden?
  Aangevoerde schulduitsluitingsgronden (disculpatiegronden) aangevoerd door overtreder moeten gemotiveerd worden meegewogen

Toetsing (2)

- Is de boete evenredig?

  - Is boetebedrag conform de beleidsregels bepaald?
    (Verschillen in beleidsregels: onderscheid naar eenmanszaak / rechtspersoon óf bedrijfsomvang)

  - Is de boete - gelet op aangevoerde en gebleken feiten en omstandigheden – evenredig met de ernst van het feit?

- Is de overtreding volledig verwijtbaar?

  - Verminderd of niet verwijtbaar handelen van invloed op boete

Afdeling Boete, Dwangsom & Inning (BDI)

- De (boete)rapporten komen centraal binnen bij BDI
- BDI beoordeelt en stelt kennisgeving op; zienswijze mogelijk
- Eventueel herberekening van boetebedrag nav zienswijze
- BDI maakt beschikking op binnen 13 weken na datum dagtekening boeterapport
- Boete betalen binnen 6 weken; aanmaning betalen binnen 2 weken; invordering bij dwangbevel via deurwaarder (CJIB)
- Bezwaar en beroep schorsen werking van de beschikking niet
- Voorlopige voorziening conform artikel 8:81 Awb
- Betalingsregelingen / schuldsanering / contacten
- Terugbetalingen / wettelijke rente

Gevolgen rechterlijke uitspraken

- Beleidsregels aan wijziging onderhevig ivm jurisprudentie
- Beleidsmatige wensen niet altijd mogelijk
- Hoe hoger de boete, des te belangrijker wordt evenredigheidstoets
- Beleidsmatige aanpassingen in handhavingsbeleid bv. handhavingsbeleid WAV
- Flexibel handelen dmv beleidsregels
- Kennis up to date houden wordt steeds belangrijker
- Zoeken naar uniformiteit voor zover mogelijk (diversiteit)

Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving (Fraudewet)

- Meer uniformiteit
- Aansluiting bij categorieën hoogte van boete art. 23, 4e lid WvSr
- Meer bestuurlijke boete in plaats van strafrecht → hogere boete
  - ✓Meer artikelen bestuurlijk beboetbaar (Arbo en BRZO*)
  - ✓Herhaalde recidive (Wav) niet langer strafrecht
- Recidive harder aanpakken
  - ✓Langere recidivetermijn (5-10 jaar)
  - ✓Hogere boetes (200 – 300%)
  - ✓*Nieuw instrument*: bevel tot stillegging van werkzaamheden bij herhaalde recidive
- Last onder dwangsom vaker inzetbaar

Stellingen

- De fraudewet zorgt voor verdere harmonisatie binnen de SZW boetepraktijk.

- Bestuurlijke boetes worden nog effectiever, als de inningmogelijkheden van boetes worden geoptimaliseerd. Bijvoorbeeld bij rechtspersonen het verhalen van niet geïnde boetes op bestuurders.

- Door de onafhankelijke positie van de strafrechter, zal de strafmaat nooit overeenkomen met een hoge bestuurlijke boete.